

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง การศึกษาองค์ความรู้ของบุคคลที่สร้างสรรค์ผลงานทางด้านศิลปวัฒนธรรม ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง ตราด เป็นการทำวิจัยเชิงคุณภาพ เชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการวิจัย โดยมีรายละเอียดในการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. พื้นที่ที่ทำการศึกษา
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือในการศึกษา
3. คำถามในการวิจัย
4. การตรวจสอบข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

พื้นที่ที่ทำการศึกษา

ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่ พื้นที่ในจังหวัดจันทบุรี จังหวัดระยอง และจังหวัดตราด

การเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือในการศึกษา

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจะใช้วิธีการวิจัยในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

1. การวิจัยเอกสาร เอกสารที่จะใช้ในการวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

- 1) เอกสารขั้นต้น (Primary Data) ได้แก่ ข้อมูลที่ยังไม่ได้ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลและเอกสารการสังเคราะห์เป็นข้อมูลดิบ ข้อมูลเหล่านี้ได้จากการเก็บรวบรวมเอกสารต่าง ๆ เช่น วารสารการประชุมเหตุการณ์นั้น ๆ ด้วยตนเอง

- 2) เอกสารขั้นรอง (Secondary Data) ได้แก่ เอกสารที่มีการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลให้สมบูรณ์ เอกสารขั้นรองที่สำคัญ เช่น หนังสือพิมพ์ ตำราวิชาการ บทความ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ อินเทอร์เน็ต กฎหมาย และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นต้น

2. การสัมภาษณ์ วิธีการสัมภาษณ์ที่จะใช้ในการวิจัยนี้มีลักษณะเป็นการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Semi Structured or Interview Guided) โดยอาศัยแนวการสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการวิจัย การสัมภาษณ์จากคำบอกเล่าและการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth interview) ในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด โดยแยกประเภทของสาขา ดังนี้

- 2.1 ด้านทัศนศิลป์
- 2.2 ด้านวรรณศิลป์
- 2.3 ด้านศิลปะการแสดง
- 2.4 ด้านภูมิปัญญาชาวบ้าน
- 2.5 ด้านกีฬาและนันทนาการ

การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) เป็นการใช้แนวสัมภาษณ์เจาะลึกโดยที่ผู้วิจัยกำหนดผู้ให้ข้อมูลหลักในการสัมภาษณ์แบบเฉพาะเจาะจงในการสัมภาษณ์ (Key informants) ดังนี้ เรื่องการศึกษาองค์ความรู้ของบุคคลที่สร้างสรรค์ผลงานทางด้านศิลปวัฒนธรรมในจังหวัดจันทบุรี ระยอง ตราด โดยการสัมภาษณ์ในเบื้องต้นได้ค้นหาข้อมูลศึกษากระบวนการทำงานของบุคคลที่ทำงานทางด้านวัฒนธรรมอย่างยาวนานและต่อเนื่อง ซึ่งมีด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านทัศนศิลป์ ด้านวรรณศิลป์ ด้านภูมิปัญญาชาวบ้าน ด้านศิลปะการแสดง และด้านกีฬาและนันทนาการ

คำถามการวิจัย

1. วิธีการทำงานและผลงานของผู้ที่มีผลงานดีเด่นด้านวัฒนธรรมของภาคตะวันออกกว่ามีการสร้างสรรค์ผลงานอะไรบ้าง
2. ในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ที่มีผลงานดีเด่นด้านวัฒนธรรมในภาคตะวันออกมีวิธีการอย่างไร

การตรวจสอบข้อมูล

ประกอบการวิเคราะห์โดยปราศจากอคติต่อปรากฏการณ์ที่สังเกต เพื่อให้ได้การตรวจสอบข้อมูล ผู้วิจัยจะทำการทดสอบและสามเส้า (Triangulation) ดังนี้

1. การตรวจสอบจากแหล่งข้อมูลที่แตกต่างกัน ในการศึกษาจะใช้แหล่งข้อมูลเอกสารจากการสัมภาษณ์และการสังเกตการเปรียบเทียบ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลว่าจะแตกต่างหรือไม่
2. การตรวจสอบโดยการเก็บข้อมูลเดียวกันในช่วงเวลาที่ต่างกัน สถานที่ต่างกัน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ใกล้เคียงความจริงที่สุด
3. การตรวจสอบโดยการเก็บข้อมูลเดียวกันในสถานที่ต่างกัน เช่นการสัมภาษณ์ การสังเกต และการประชุมกลุ่มย่อย

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากการสังเกต และการสัมภาษณ์ มาจัดบันทึกไว้ในลักษณะการบรรยาย (Descriptive) เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ให้เห็นภาพ องค์ความรู้ของบุคคลที่สร้างสรรค์ผลงานทางด้านศิลปวัฒนธรรมในจังหวัดจันทบุรี ระยอง ตราด ว่าผลงานที่สร้างสรรค์ทางด้านศิลปวัฒนธรรม รวบรวมเป็นองค์ความรู้ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลภาคสนาม โดยใช้วิธีการพรรณนาวิเคราะห์ ตามประเด็นที่ศึกษา ได้แก่ การศึกษาองค์ความรู้ของบุคคลที่สร้างสรรค์ผลงานทางด้านศิลปวัฒนธรรมในจังหวัดจันทบุรี ระยอง ตราด จากนั้นนำข้อมูลมาสรุป อภิปรายผล และนำเสนอสืบต่อไป

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี